

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Vaikų infekcinės ligos ir jų kontrolė 8 kreditai (212 val.)	Medicina (06 B) Pediatrija (B 660)	Medicinos	Vaikų ligų klinika
Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius	Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius
Paskaitos	-	Seminarai	-
Konsultacijos	1 kreditas (27 val.)	Individualus darbas	7 kreditai (185 val.)

Dalyko anotacija:

Tikslas -Vaikų infekcinių ligų sandas skirtas besirenkantiems vaikų infekcinių ligų, vaikų ligų, šeimos medicinos bei kitas su vaikų sveikata susijusias doktorantūros studijų kryptis. Šios studijos, apima vaiko anatominius, fiziologinius bei imunologinius ypatumus, vaikų infekcinių ligų epidemiologijos specifiką, dažniausių vaikų infekcinių ligų epidemiologijos, klinikos, diagnostikos, gydymo ir profilaktikos klausimus.

Tematika.

Supratimas apie žmogaus mikrobiomą. Naujagimio mikrobinė kolonizacija ir ją veikiantys veiksniai. Vaikų imuniteto ypatumai. Vaisiaus ir naujagimio imuninė s sistemos brendimas, motinos-vaisiaus ir motinos-kūdikio imunologinė sąveika. Veiksniai, sąlygojantys naujagimio ir pirmųjų gyvenimo metų vaikų imunitetą. Nėščiosios sveikata ir naujagimio imunitetas.

Išimtos infekcijos. Simptomatika, klinikinė ir laboratorinė diagnostika, gydymas.

Užkrečiamųjų vaikų ligų epidemiologijos ypatumai. Žarnyno infekcijų plitimo keliai ir profilaktikos kryptys; vakcinomis nevaldomų ir valdomų oro lašinių infekcijų epidemiologijos ypatumai; vaikų amžiaus transmisinių infekcijų epidemiologijos ypatumai. Vaikų kolektyvų vaidmuo infekcijų plitimui. Bėrimais pasireiškiančių vaikų infekcinių ligų diferencinė diagnostika.

Tymai. Šiuolaikinė epidemijų epidemiologija, klinika, diagnostika, gydymas. Tymų komplikacijos ir jų gydymas. Tymai, kaip eradikacijai numatyta infekcija.

Parotitinė infekcija. Parotitinės infekcijos epidemiologija, klinikinės formos, komplikacijos.

Raudonukė. Šiuolaikinės raudonukės problemos.

Vėjaraupiai. *Varicella zoster* infekcija (vėjaraupiai, juostinė pūslelinė) kaip šiuolaikinės visuomenės problema. Vaikų amžiaus *Herpes* virusinės infekcijos klinikiniai ypatumai.

Infekcinė mononukleozė. Infekcinės mononukleozės klinika, diagnostika ir gydymas.

Parvovirusinė infekcija.

Gripas. Gripas bei vaikų gripo epidemiologijos, klinikos, gydymo ypatumai. Kūdikių ir vaikų apsauga nuo gripo.

Virusinės respiracinės infekcijos.

Virusiniai laringitai: diagnostika, diferencinė diagnostika, pirmoji pagalba, gydymas.

Meningokokinė infekcija. Meningokokinės infekcijos klinikinės formos ir vaikų amžiaus ypatumai.

***H.influenzae b* infekcija** Invazinė Hib, jos klinikinės formos, gydymas ir

profilaktika. Netipuojamų *H.influenzae* padermių infekcija.

S.pneumoniae infekcija. Dažniausios vaikų amžiaus pneumokokinės infekcijos formos, jų diagnostika, gydymas ir profilaktika.

Vaikų streptokokinė infekcija. Vaikų streptokokinė infekcija, skarlatina.

Kokliušas. Kokliušo epidemiologijos, klinikos bei diagnostikos ypatumai šiuolaikinė je visuomenėje, parakokliušas. Kokliušo diagnostika ir gydymas.

Difterija. Vaikų difterijos klinikos ir gydymo ypatumai.

Bakterinės vaikų žarnyno infekcijos: salmoneliozė, šigeliozė, ešerichiozė, kampilobakteriozė, jersiniozė, pseudotuberkuliozė: epidemiologijos, klinikos, diagnostikos bei gydymo ypatumai.

Virusinės diarėjos. Virusinių vaikų žarnyno infekcijų epidemiologija, klinika, diagnostika, gydymas, profilaktika. Geriamoji rehidracija ir kitos patogenetinė s vaikų žarnyno infekcijų gydymo priemonės.

Virusiniai hepatitai. Vaikų virusinių hepatitų epidemiologiniai bei klinikiniai ypatumai; biocheminiai ir virusologiniai virusinių hepatitų diagnostikos metodai. Lėtiniai virusiniai hepatitai. Virusinių hepatitų profilaktika.

Vaikų ŽIV infekcijos ypatumai.

Vaikų infekcinių ligų laboratorinės diagnostikos metodai. Šiuolaikiniai vaikų infekcinių ligų laboratorinės diagnostikos metodai: bakteriologiniai ir virusologiniai tyrimai, kiti mikroorganizmų identifikavimo metodai, tradiciniai ir ekspres-serologiniai tyrimai.

Antimikrobinė terapija. Racionalus antibakterinių preparatų vartojimas vaikų infekcinių ligų gydymui. Mikroorganizmų rezistentiškumo antibakteriniams preparatams susidarymas ir būdai rezistentiškumui mažinti. Priešvirusiniai preparatai, jų naudojimas vaikų infekcinėms ligoms gydyti.

Biologiniai preparatai: eubiotikai ir probiotikai, jų vieta vaikų infekcinių ligų gydymo programose.

Serumai. Homogeniniai ir heterogeniniai imunoglobulinai ir serumai kaip vaikų infekcinių ligų gydymo bei profilaktikos priemonės.

Profilaktiniai skiepėjimai. Nacionalinė skiepėjimo programa; Lietuvos rinkoje esančios vakcinos, indikacijos joms skiepyti. Povakcininiai reiškiniai ir kontraindikacijos skiepėjimams. Poliomieliito likvidavimo programa ir poliomieliito problematika pre-eradikacijos laikotarpiu.

Keliautojų užkrečiamųjų ligų profilaktika ir kontrolė.

Su vaikais keliaujančių šeimų apsauga nuo infekcinių ligų. Imigrantai, jų vaidmuo platinant užkrečiamąsias ligas ir emigrantų atžvilgiu taikomos užkrečiamųjų ligų kontrolės priemonės.

„Vaikiškos“ suaugusiųjų infekcijos. „Vaikiškos“ infekcijos paauglių ir suaugusiųjų populiacijoje: plitimo priežastys, diagnostikos ir profilaktikos ypatumai.

Rekomenduojama literatūra:

1. Vaikų ligos. IV tomas: Infekcinė s ligos, imunodeficito būklė s, reanimacija ir intensyvioji terapija, vaikų elgesio ir psichikos sutrikimai / parengta vadovaujant A.Raugalei [autorių kolektyvas: A.Raugalė ... [et al.]. – Vilniaus universiteto leidykla, 2005. – 712 p.
2. Raugalė A. Klinikinė pediatrijos farmakologija ir farmakoterapija. – Vilniaus universiteto leidykla, 2008. – 864 p.
3. FeiginandCherry'sTextbookofPediatricInfectiousDiseases. Saunders, 2009.
4. Usonis V. Vakcinos ir skiepėjimas. – Vilnius: Homo liber, 2010. – 326 p.
5. Pediatrijos praktikos vadovas. Antroji laida, UAB „Baltijos idėjų grupė“ ir partneriai, 2015

6. RedBook: 2015 Report of the Committee on Infectious Diseases. 30th ed. Elk Grove Village, IL: American Academy of Pediatrics; 2015
7. Nelson Textbook of Pediatrics, twentieth edition. 2016 by Elsevier, Inc.
1. http://www.who.int/topics/child_health/en/
2. http://www.cdc.gov/
3. http://wwwnc.cdc.gov/travel
4. http://ecdc.europa.eu/en/Pages/home.aspx

Konsultuojantys dėstytojai ir jų publikacijos:

1. Vytautas Usonis (prof. habil.dr.):
1. Usonis, V. , et al., Rubella revisited: Where are we on the road to disease elimination in Central Europe? <i>Vaccine</i> , 2011. 29 (49): p. 9141-9147. IF=3,766.
2. Prymula, R., ... Usonis V. et al., Paediatric pneumococcal disease in Central Europe. <i>European Journal of Clinical Microbiology & Infectious Diseases</i> , 2011. 30 (11): p. 1311-1320. IF=2,859.
3. Kollaritsch, H., ... Usonis V. et al., The current perspective on tick-borne encephalitis awareness and prevention in six Central and Eastern European countries: Report from a meeting of experts convened to discuss TBE in their region. <i>Vaccine</i> , 2011. 29 (28): p. 4556-4564. IF=3,766.
4. Iturriza-Gomara M, ... Usonis V. et al: Rotavirus genotypes co-circulating in Europe between 2006 and 2009 as determined by EuroRotaNet, a pan-European collaborative strain surveillance network. <i>Epidemiology and Infection</i> 2011, 139(6):895-909. IF=2,843.
5. Esposito, S., ... Usonis V. et al., Do We Know When, What and For How Long to Treat?: Antibiotic Therapy for Pediatric Community-acquired Pneumonia. <i>The Pediatric Infectious Disease Journal</i> , 2012. 31 (6): p. e78-e85 10.1097/INF.0b013e318255dc5b. IF=3,569.
6. Daleno, C., ... Usonis V. et al., Novel human enterovirus C infection in child with community-acquired pneumonia [letter]. <i>Emerg Infect Dis</i> , 2012. 18 (11): p. 1913-1915. IF=7,327.
7. Daleno, C., ... Usonis V. et al., Complete Genome Sequence of a Novel Human Enterovirus C (HEV-C117) Identified in a Child with Community-Acquired Pneumonia. <i>Journal of Virology</i> , 2012. 86 (19): p. 10888-10889. IF=4,648.
8. Chlibek, R., ... Usonis V. et al., Adult vaccination in 11 Central European countries – Calendars are not just for children. <i>Vaccine</i> , 2012. 30 (9): p. 1529-1540. IF=3,492.
9. Usonis V , Ivaskeviciene I, Desselberger U, Rodrigo C: The unpredictable diversity of co-circulating rotavirus types in Europe and the possible impact of universal mass vaccination programmes on rotavirus genotype incidence. <i>Vaccine</i> 2012, 30(31):4596-4605. IF=3,492.
10. Bonanni P, Gershon A, Gershon M, Kulcsár A, Papaevangelou V, Rentier B, Sadzot-Delvaux C, Usonis V , Vesikari T, Weil-Olivier C et al: Primary Versus Secondary Failure After Varicella Vaccination: Implications for Interval Between 2 Doses. <i>The Pediatric Infectious Disease Journal</i> 2013, 32 (7):e305-e313. IF - 3,135.
11. Zavadzka, D., ... Usonis V. et al., Recommendations for tick-borne encephalitis vaccination from the Central European Vaccination Awareness Group (CEVAG). <i>Human Vaccines & Immunotherapeutics</i> , 2013. 9 (2): p.

- 362-374. IF=2,131.
12. Piralla, A., ... **Usonis V.** et al., Genome Characterisation of Enteroviruses 117 and 118: A New Group within Human Enterovirus Species C. *Plos One*, 2013. **8**(4). IF=3,534.
 13. Mészner, Z., ... **Usonis V.** et al., Rotavirus Vaccination in Central Europe. *Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition*, 2013. **56**(6): p. 586-596 10.1097/MPG.0b013e31828dc35d. IF=2,873.
 14. Vesikari T, Van Damme P, Giaquinto C, Dagan R, Guarino A, Szajewska H, **Usonis V**: European Society for Paediatric Infectious Diseases Consensus Recommendations for Rotavirus Vaccination in Europe. Update 2014. *The Pediatric Infectious Disease Journal* 2015, Publish Ahead of Print. IF=3,135.
 15. Richer D, Anca I, Andre FE, Bakir M, Chlibek R, Čížman M, Mangarov A, Mészner Z, Pokorn M, Prymula R ... **Usonis V.** ... et al: Immunization of high-risk paediatric populations: Central European Vaccination Awareness Group (CEVAG) recommendations. *Expert Review of Vaccines* 2014; DOI 10.1586/14760584.2014.897615. IF- 4,217.
 16. Lutsar I, ... **Usonis V.** et al: Current management of late onset neonatal bacterial sepsis in five European countries. *European Journal of Pediatrics* 2014, **173**(8):997-1004. IF=1,983.
 17. Prymula R, Bergsaker MR, Esposito S, Gothefors L, Man S, Snegova N, Štefkovičova M, **Usonis V**, Wysocki J, Douha M et al: Protection against varicella with two doses of combined measles-mumps-rubella-varicella vaccine versus one dose of monovalent varicella vaccine: a multicentre, observer-blind, randomised, controlled trial. *The Lancet* 2014. IF – 39,207.
 18. Vesikari, T., ... **Usonis V**, et al., European Society for Paediatric Infectious Diseases Consensus Recommendations for Rotavirus Vaccination in Europe. Update 2014. *The Pediatric Infectious Disease Journal*, 2015. **34**(6): p. 635–643.
 19. **Usonis V**, Stacevičienė I, Petraitiienė S, Vaičiūnienė D, Alasevičius T, Kiršlienė J: *Streptococcus pneumoniae* nasopharyngeal colonisation in children aged under six years with acute respiratory tract infection in Lithuania, February 2012 to March 2013. *Eurosurveillance* 2015, **20**(13):34-41. IF=4,659.
 20. **Usonis, V.**, et al., Incidence of acute otitis media in children below 6 years of age seen in medical practices in five East European countries. *BMC Pediatrics*, 2016. **16**(1): p. 108.
 21. **Usonis, V.**, et al., Comparison between diagnosis and treatment of community-acquired pneumonia in children in various medical centres across Europe with the United States, United Kingdom and the World Health Organization guidelines. *Pneumonia*, 2016. **8**(1): p. 1-10.
 22. Stacevičienė, I., ... **Usonis V**, et al., Antibiotic resistance of *Streptococcus pneumoniae*, isolated from nasopharynx of preschool children with acute respiratory tract infection in Lithuania. *BMC Infectious Diseases*, 2016. **16**(1): p. 1-8.
 23. Spyridis, N., ... **Usonis V**, et al., Variation in paediatric hospital antibiotic guidelines in Europe. *Archives of Disease in Childhood*, 2016. **101**(1): p. 72-76.
 24. Selvestravičius, R., ... **Usonis V**, et al., Sternal osteomyelitis after bacillus Calmette-Guérin vaccination. *Pediatric Reports*, 2016. **8**(3).
 25. Heininger U, A.P., Chlibek R, Kristufkova Z, Kutsar K, Mangarov A, Zsófia Mészner, Aneta Nitsch-Osuch, Vladimir Petrović, Roman Prymula,

	<p>Vytautas Usonis, Dace Zavadzka, Comparative Epidemiologic Characteristics of Pertussis in 10 Central and Eastern European Countries, 2000-2013. PLoS ONE, 2016. 11(6): p. e0155949.</p>
2.	<p>Inga Ivaškevičienė (dr.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iturriza-Gomara M, Dallman T, Banyai K, Bottiger B, Buesa J, Diedrich S, ... Ivaskevičienė I et al. Rotavirus surveillance in Europe, 2005-2008: web-enabled reporting and real-time analysis of genotyping and epidemiological data. J Infect Dis. 2009;200 Suppl 1:S215-21. 2. Iturriza-Gómara M, Dallman T, Bányai K, Böttiger B, Buesa J, Diedrich S, ... Ivaskevičienė I. et al. Rotavirus genotypes co-circulating in Europe between 2006 and 2009 as determined by EuroRotaNet, a pan-European collaborative strain surveillance network. Epidemiology and Infection, Published online by Cambridge University Press. 2010;139(6):895-909. 3. Usonis V, Anca I, Andre F, Chlibek R, Ivaskevičienė I, Mangarov A, et al. Central European Vaccination Advisory Group (CEVAG) guidance statement on recommendations for influenza vaccination in children. BMC Infectious Diseases. 2010;10(1):168. 4. Chlibek R, Anca I, André F, Bakir M, Ivaskevičienė I, Mangarov A, et al. Central European Vaccination Advisory Group (CEVAG) guidance statement on recommendations for 2009 pandemic influenza A(H1N1) vaccination. Vaccine. 2010;28(22):3758-66. 5. Usonis V, Mickienė A, Vėlyvytė D, Nadišauskienė R, Drąsutienė G, Ambrozaitis A, Ivaskevičienė I. Nėščiujų gripas ir jo profilaktika. Lietuvos akušerija ir ginekologija. 2010;13(3):260-71. 6. Usonis V, Anca I, André F, Chlibek R, Čižman M, Ivaskevičienė I, et al. Rubella revisited: Where are we on the road to disease elimination in Central Europe? Vaccine. 2011;29(49):9141-7. 7. Prymula R, Chlibek R, Ivaskevičienė I, Mangarov A, Mészner Z, Perenovska P, et al. Paediatric pneumococcal disease in Central Europe. European Journal of Clinical Microbiology & Infectious Diseases. 2011;30(11):1311-20. 8. Iturriza-Gomara M, Dallman T, Banyai K, Bottiger B, Buesa J, Diedrich S, ... Ivaskevičienė I et al. Rotavirus genotypes co-circulating in Europe between 2006 and 2009 as determined by EuroRotaNet, a pan-European collaborative strain surveillance network. Epidemiology and Infection. 2011;139(6):895-909. 9. Usonis V, Ivaskevičienė I, Desselberger U, Rodrigo C. The unpredictable diversity of co-circulating rotavirus types in Europe and the possible impact of universal mass vaccination programmes on rotavirus genotype incidence. Vaccine. 2012;30(31):4596-605. 10. Ivaškevičienė I, Mačionienė A, Kučinskienė ZA, Usonis V. Rotavirusinė infekcija: etiopatogenezė, epidemiologija ir profilaktikos galimybės. Visuomenės sveikata. 2012;3(58):10-8. 11. Ivaškevičius R, Ivaškevičienė I, Usonis V. Kokliušo ypatumai modernioje visuomenėje. Vaikų pulmonologija ir alergologija 2012;15(1):69-80. 12. Chlibek R, Anca I, André F, Čižman M, Ivaskevičienė I, Mangarov A, et al. Adult vaccination in 11 Central European countries – Calendars are not just for children. Vaccine. 2012;30(9):1529-40. 13. Zavadzka D, Anca I, André F, Bakir M, Chlibek R, Čižman M, ... Ivaskevičienė I et al. Recommendations for tick-borne encephalitis vaccination from the Central European Vaccination Awareness Group

(CEVAG). Human vaccines & immunotherapeutics. 2013;9(2):362-74.
14.Hungerford D, Vivancos R, EuroRotaNet network members, Usonis V, **Ivaskeviciene I**, Read JM, et al. In-season and out-of-season variation of rotavirus genotype distribution and age of infection across 12 European countries before the introduction of routine vaccination, 2007/08 to 2012/13. Euro Surveill.21(2):pii=30106.

Vilniaus universiteto Medicinos, Odontologijos ir Visuomenės sveikatos kryptių mokslo doktorantūros komitetų ir Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Mokslo komiteto teikimu patvirtinta Medicinos fakulteto Taryboje 2016-10-18 d. protokolo Nr. (1.1.)-150000-TP-7(618).

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Dekanas Prof. (HP) dr. Algirdas Utkus: